

ZAJÍČKOVA KOLEDA

29. 3. – 2. 4. 2020

Na následujících stránkách najdete pracovní listy, které dětem přiblíží pašijový týden den po dni. Z pracovních listů si vyberte libovolné a přiblížte dětem, proč se tento den nazývá zrovna takto.

Vendelín a Adélka

Hezký den,

to jsou bratříček a sestřička Vendelín s Adélkou. Jelikož mají oba velmi rádi velikonoční svátky, provedou vás společně celým velikonočním týdnem. Tak s chutí do toho!

Než se společně pustíte do práce, obě děti si vybarvi.

Vendelín

Adélka

KVĚTNÁ NEDĚLE

Tip na aktivitu:

Najděte v přírodě zelenou větvíčku, doneste ji domů a hezky ji ozdobte.

Věděli jste?

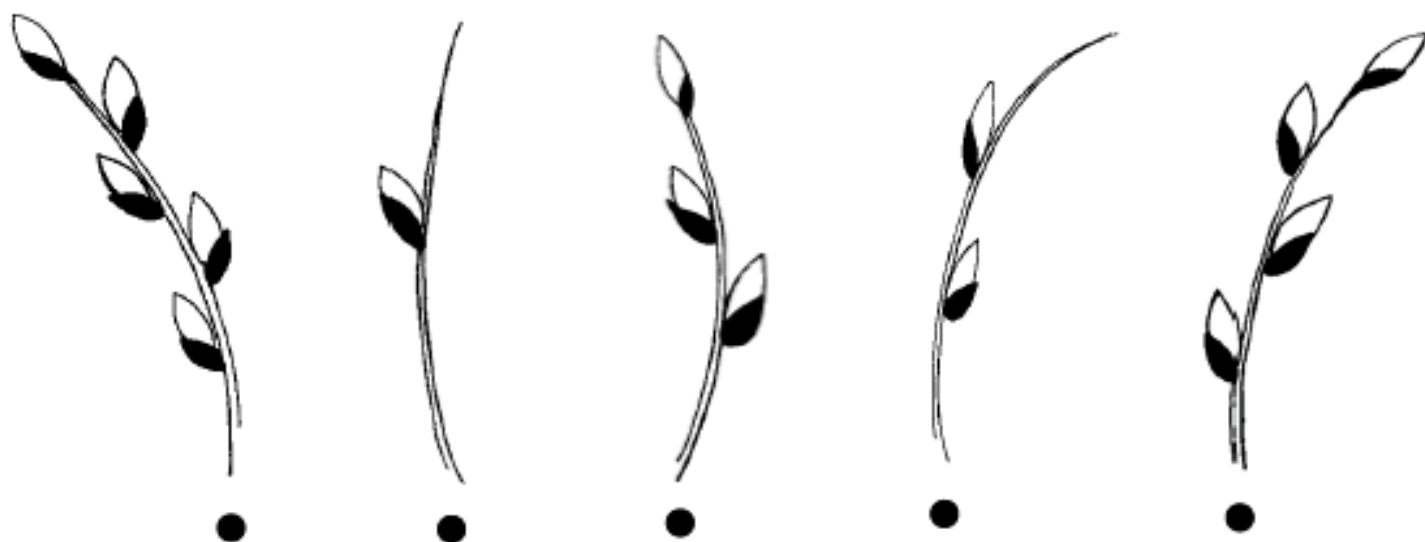
Květná neděle je poslední neděle půstu. Připomíná Ježíšův příjezd do Jeruzaléma. Slaví se už od 7. století. Před mší kněží žehnají palmové, jívové (lidově kočičky) nebo jiné zelené ratolesti. To jsou letošní výhonky stromů či keřů. Průvod věřících s ratolestmi odchází z kostela a začíná svatý týden.

Květná neděle

Velikonoční týden začíná Květnou nedělí. Adélka si s maminkou namlhala do vázičky pár větviček s vrbovými proutky, na kterých vyrostly tzv. kočičky.

Spočítej, kolik kočiček je na větvičkách, které má Adélka ve vázičce. Přiřaď správnou číslici i

1

2

5

4

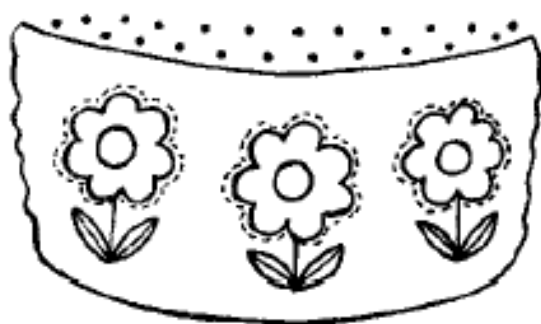
3

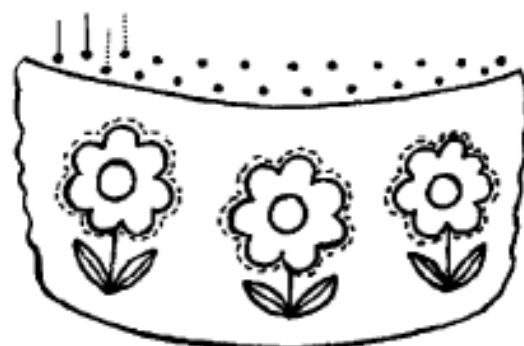
Osení

Do Velikonočního pondělí zbývá jeden týden, a to je nejvyšší čas pustit se do pěstování osení. Také Adélka se rozhodla ozdobil si pokojíček miskou se zelenou travíčkou. Pomůžeš jí osení vypěstovat?

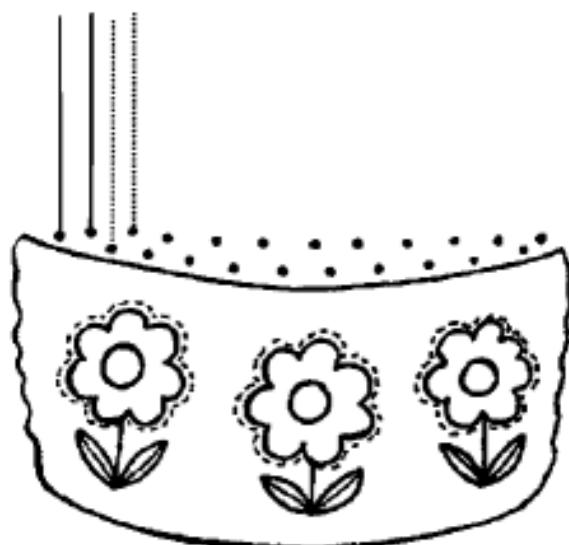
Dokresli zelenou barvičkou, jak se vrníček postupem času vyvíjí travička. Stébla dělej stejně dlouhá, jako vidíš na předloze.

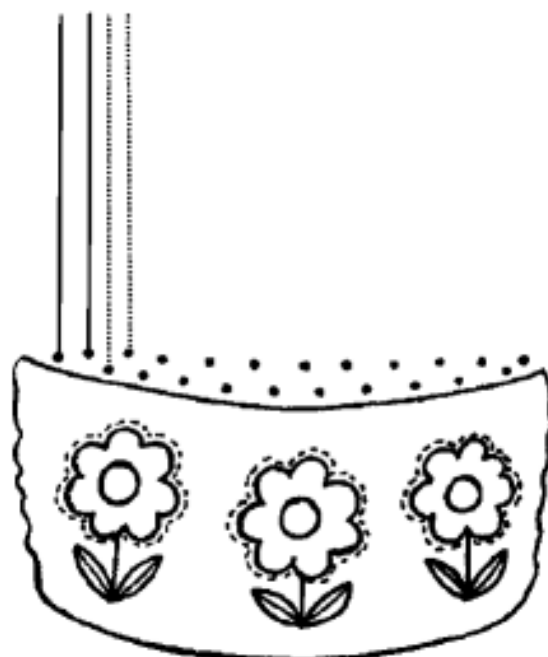
1. den

3. den

5. den

7. den

MODRÉ PONDĚLÍ

Tip na aktivitu:

Udělejte si s dětmi tzv. PUČÁLKU - tedy naklíčený hrách.

Potřebujete NEPŮLENÝ hrách, vodu a zavařovací sklenici. Hrách přeberte a ve sklenici zalijte dvojnásobným množstvím vody než je hrachu. Postavte na světlé místo (ale ne přímé sluneční světlo) zakryté třeba fólií. Po 24 hodinách slejte zbylou vodu, hrách propláchněte a opět odložte. Třetí den už budou vidět klíčky. Naklíčený hrách opečte na másle.

Hotové můžete buď osolit, nebo jíst dokonce na sladko!

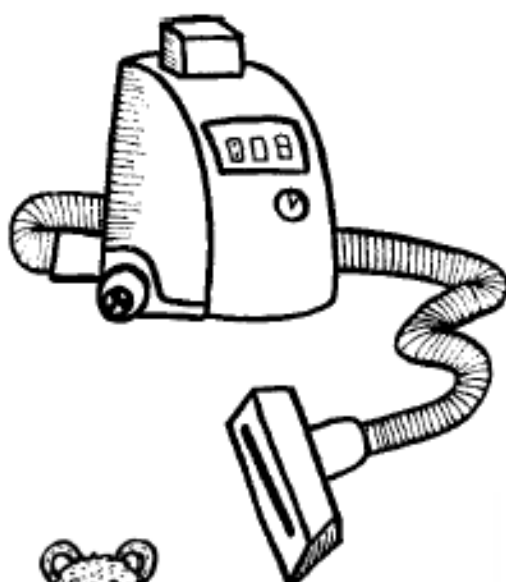
Věděli jste?

Na Modré pondělí (někdy také žluté) se kostely zdobily modrým sukнем, ale nekonalý se žádné zvláštní obřady. Protože vrcholil půst, jedlo se o poznání méně. Jídlo se ani nemastilo a menší příděl jídla se nevyhnul ani hospodářským zvířatům. Hospodář přestal kouřit a šňupat tabák. Oblíbené postní jídlo, které často v pondělí přišlo na řadu, je tzv. pučálka.

Modré pondělí

V tento den je rykem uklízet. Pomůžeš Vendelínovi vybrat vše, co bude k úklidu potřebovat?

Vybarvi jen ty předměty, které jsou potřebné k úklidu.

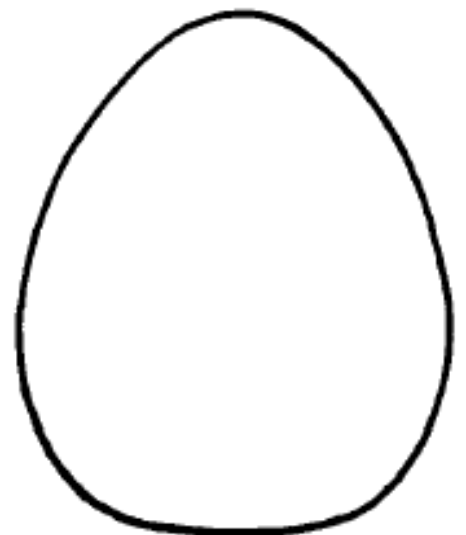
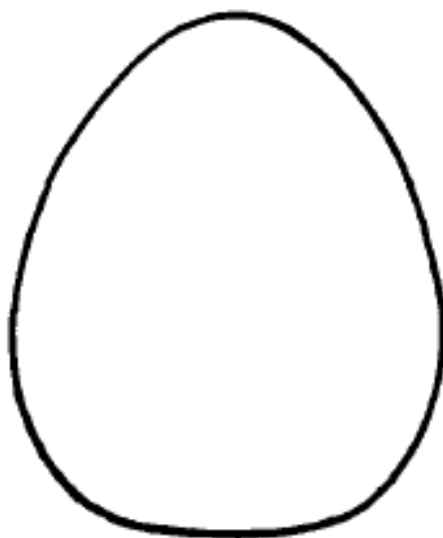
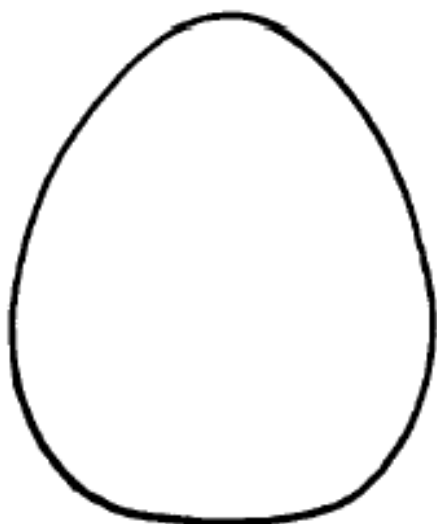
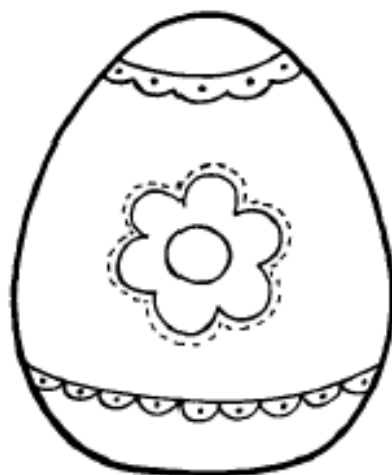

Kraslice

Také Adélka se na Modré pondělí věnuje přípravám na Velikonoce.

Začala malovat vajíčka — kraslice.

Podarí se ti nardobit vajíčka
stejně, jako je má Adélka?

ŠEDIVÉ ÚTERÝ

Tip na aktivitu:

Vrhněte se společně do úklidu a mytí oken. A když už budou okna pěkně umytá, co je také nějak ozdobit? Víte, že se na okna dají malovat hezké (a dobře smývatelné obrázky) bílou zubní pastou?

Věděli jste?

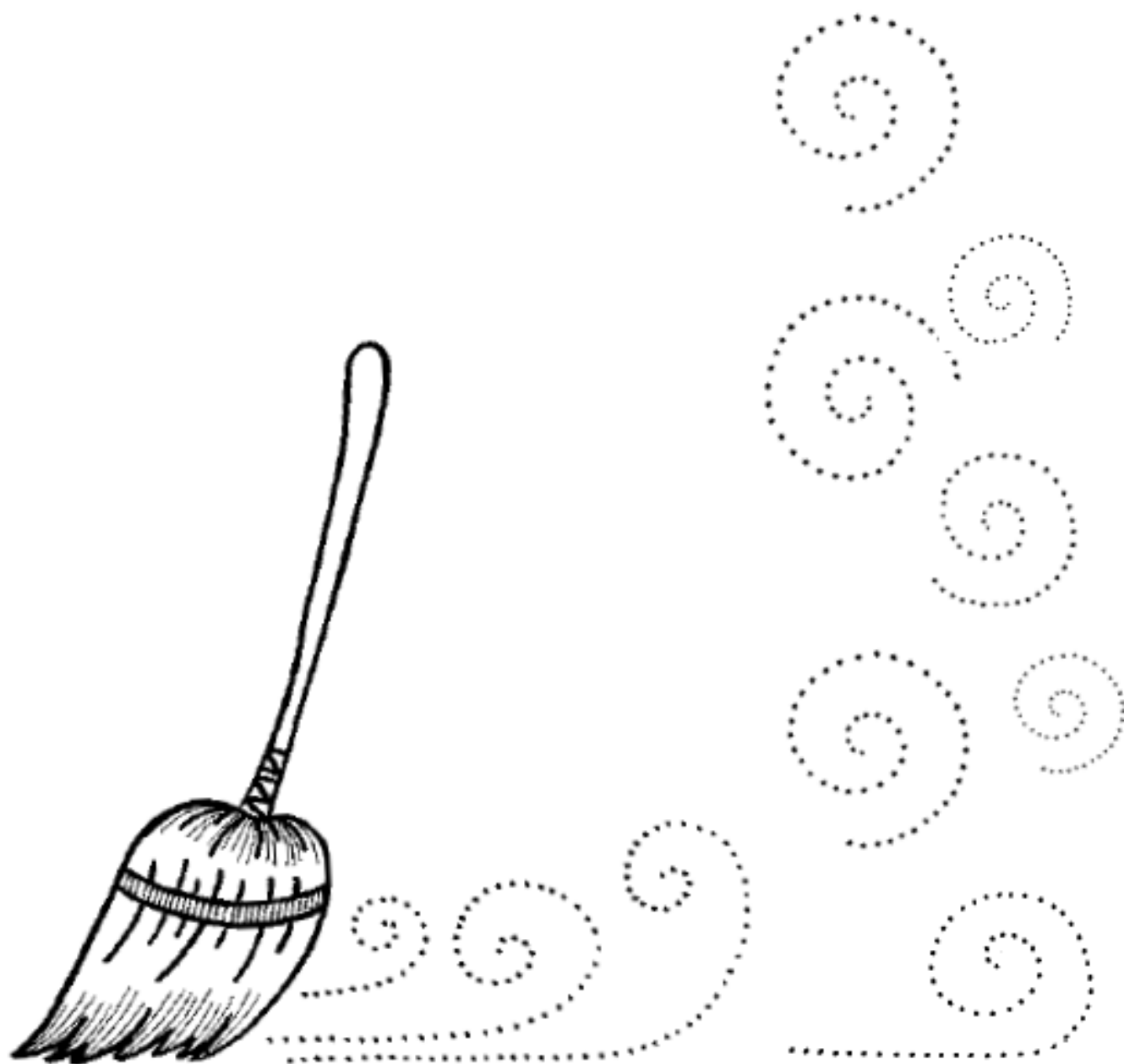
I na Šedivé úterý byl v kostelech klid. Zato doma bylo rušno. Hospodyně vymetaly prach a pavučiny ze všech koutů. V úterý se také nejčastěji myla okna. A protože ze všech domů létala oblaka šedého prachu, jak hospodyňky uklízely, dostalo úterý přezdívku šedivé.

Ředivé úterý

Přejně jako Modré pondělí je i Ředivé úterý věnováno úklidu. V tento den bychom si měli vzít do rukou košťata a vymést prach a pavučiny ze všech koutů v domě.

Oblátni a dokresli spirálky rozvířeného prachu.

ŠKAREDÁ STŘEDA

Tip na aktivitu:

Můžete zkusit upéct třeba jidáše (hezký recept je například zde: <https://www.kucharkaprodceru.cz/velikonocni-jidase-recept/>).

Ale menší děti by se jistě zabavily třeba motáním jidášů z modelíny nebo slaného těsta (potřebujete 2 sklenice hladké mouky, 1 sklenici soli a 3/4 sklenice vody).

Věděli jste?

Škaredé středě se někdy také říká sazometná středa. V ten den naplno začínají Velikonoční svátky. Je to den, kdy Jidáš zradil Ježíše a prodal jej za 30 stříbrných. V tento den tradičně hospodyně chystají chutná, ale nevzhledná jídla. Třeba potrhané bramboráky. Vymetaly se komíny a pozor! Kdo se na škaredou středu mračí, bude se mračit každou středu po celý rok! Je pravý čas na pečení velikonočního pečiva tzv. jidášů.

Škaredá středa

Dle pověry bychom se v tento den neměli mračit, abychom se pak nemračili po všechny středy celý následující rok.

Vybarvi jen ty obrázky, kde se Vendelín s Adélkou neškaredí.

Prázdné obličejí dokresli dle radání.

usmívá se

škaredí se

Jidášky

Na Škaredou středu je rykem péct pečivo, kterému se říká
jidášky. Adélka s maminkou upekla jidášky různých tvarů.

Spočítej všechny tvary a správný počet zakresli.

					
• • •					

ZELENÝ ČTVRTEK

Tip na aktivitu:

Řehťáčku si doma sami asi nevyrobíte, ale i koupená může udělat radost. A když budete mít chvíli, můžete si s dětmi popovídat, kam to ty zvony vlastně odletěly.

Jakého státu je Řím hlavní město? Najdete ho na mapě? Jak je to daleko? Co je v něm za zajímavosti? Děti určitě vymyslí ještě spoustu jiných otázek.

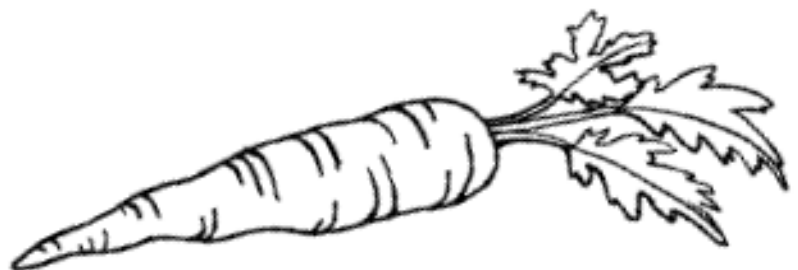
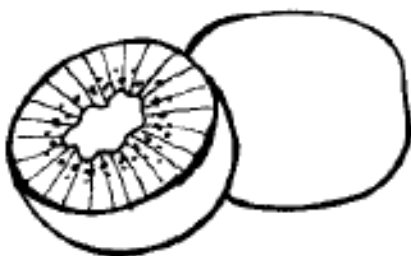
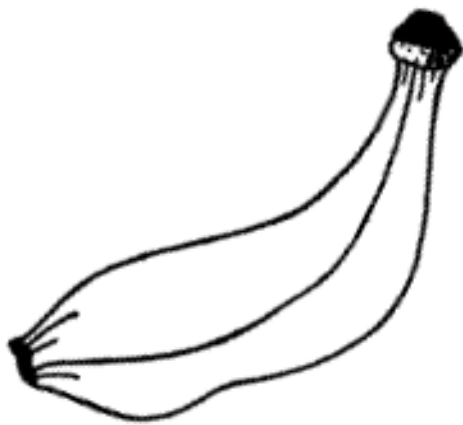
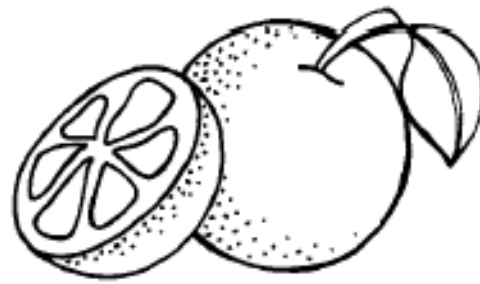
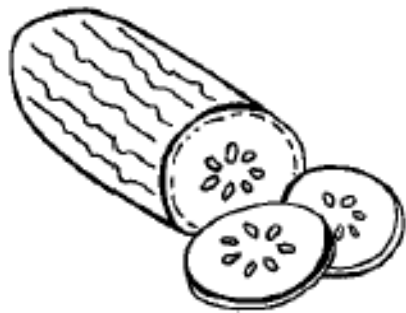
Věděli jste?

Název Zelený čtvrtek vznikl náhodou zkomolením německého názvu Greinendonnerstag na Grüner Donnerstag - odtud ta Zelená. Jinak je to pátý den Svatého týdne a připomíná Ježíšovu poslední večeři, modlitbu v Getsemanské zahradě a jeho zajetí. Je to den milosrdenství a obdarování. Tento den by se mělo jíst zelené jídlo (třeba špenát). Umlkají zvony (aby se rozezněly až na Bílou sobotu). Prý odlétají do Říma. Jejich zvuk v této době nahrazovaly řehťáčky.

Zelený čtvrtek

Abychom si zajistili zdraví po celý rok, nemělo by na Zelený čtvrtek chybět na talíři něco zeleného.

Vybarvi jen ty potraviny, které mají zelenou barvu.

Řeklačky

Na Tělný čtvrtek nesmějí v kostelích zvony. Místo toho se ulicemi rozermívají tzv. řeklačky a klapačky. Také Vendelín s kamarády si letos vyzkoušeli tuto tradici. Spoj obrázky chlapců s jejich stíny.

VELKÝ PÁTEK

Tip na aktivitu:

Připravte dětem třeba výpravu za pokladem! Pěkně zakopaným, aby jim jej musela vydat sama země. Nebo co třeba vyčistit nějakou studánku v okolí? Najdi cestu k zakopanému pokladu!

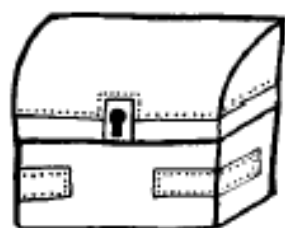
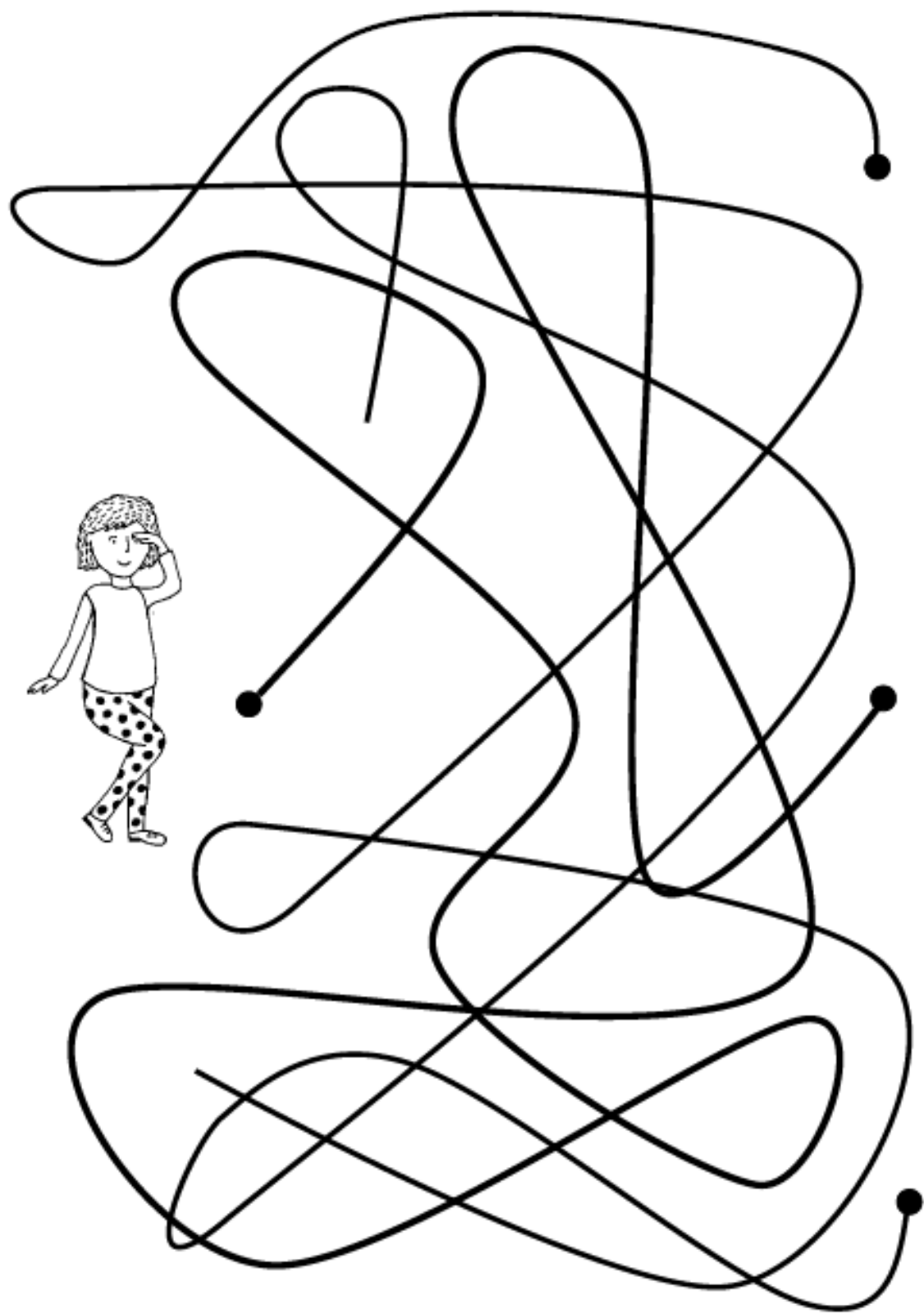

Věděli jste?

Velký pátek je prakticky nejdůležitějším dnem křesťanských Velikonoc. Je to den ukřižování a smrti Ježíše Krista. Byl to den hlubokého smutku. Nesmělo se pracovat na poli, prát ani uklízet. Na Velký pátek dokonce země vydávala své poklady. Lidé se v noci ze čtvrtka na pátek modlili v sadech, chodili ke studánkám. Dokonce si myli ruce a nohy v močůvce - prý zabrání tvorbě záděr. Velký pátek je vrcholem půstu a ten den se nesmělo jíst žádné maso. V tento den se také hrají tzv. Pašijové hry.

Velký pátek

Na Velký pátek se traduje, že se otevírají skály, ke kterým pak lidé chodí hledat poklady. Ke kterému pokladu zavide cestička Adélku?

BÍLÁ SOBOTA

Tip na aktivitu:

Upečte s dětmi třeba beránka. Nemáte-li na něj formu, tak zkuste mazanec třeba podle receptu www.kucharkaprodceru.cz/velikonocni-mazanec-recept/.

A že máte barvit vajíčka a plést pomlázky není třeba připomínat.

Věděli jste?

Na Bílou sobotu si křesťané připomínají den, kdy byl Kristus uložen do hrobu. Vrací se zvony z Říma a noční obřady přecházejí do nedělních oslav zmrtvýchvstání. Přes den se ale žádné mše ani svátosti (kromě posledního pomazání) nekonají, až se západem slunce začíná slavnost Kristova vzkříšení. Jediné místo, které zůstává v kostele osvětleno je tzv. Boží hrob. Až se západem slunce se kostely rozsvítí velikonočními svíčkami, kterým se říká paškál. Na Bílou sobotu se uklízelo, bílily stěny a dokončovala se velikonoční výzdoba. Barvila se vajíčka, chlapci pletli pomlázky, pekl se velikonoční beránek či mazanec.

Recept na tvarohový mazanec

- 250 g měkkého polotučného tvarohu (nejlépe balený v kostce)
- 150 g másla změkklého
- 200 g moučkového cukru
- 2 celá vejce + 1 vejce na potřeni
- sáček vanilkového cukru
- 2 lžice rumu
- 500 g hladké mouky
- asi 5 lžic mléka
- 1/2 sáčku kypřicího prášku
- hrst spařených oloupaných mandli
- hrst spařených rozinek

Troubu předehřejte na 200 °C. V míse utřete tvaroh, změkklé máslo, oba cukry, vejce a 2 lžice rumu dohladka. Do směsi prosijte mouku s kypřicím práškem, přidejte polovinu oloupaných a nasekaných mandli, spařené rozinky a mléko. Vařečkou vypracujte tužší těsto. Pokud chcete mít dva menší bochánky, rozdělte těsto na poloviny a na pomoučněném vále vytvarujte dva hladké bochánky.

Přesuňte je na plech vyložený papírem na pečení, povrch potřete rozšlehaným vejcem, posypte zbylými oloupanými a rozpůlenými mandlemi a ihned vložte do trouby. Pečte 10 minut na 200 °C, pak ztlumte teplotu na 160 °C a dopečte dozlatova. Po vytažení ihned potřete roztopeným máslem. Nechte vychladnout a poprašte moučkovým cukrem. Skladujte zabalený v potravinové fólii.

Tip: Nenařezávejte nahore mazanec do kříže!
Jinak se rozjede a praskne.

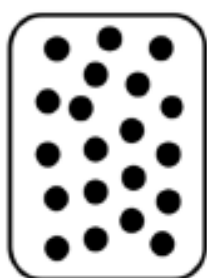

Bílá sobota

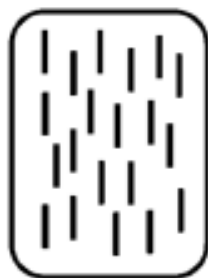
Bílá sobota symbolizuje světlo a čistotu.

Lidé si v temlo den zapalují svíce a
tráví čas pohromadě.

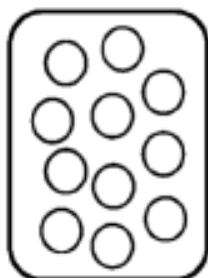
Nardob svíce dle vzoru.

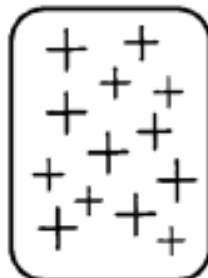
1

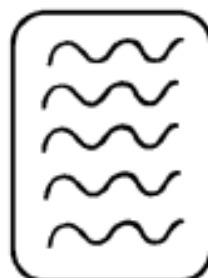
2

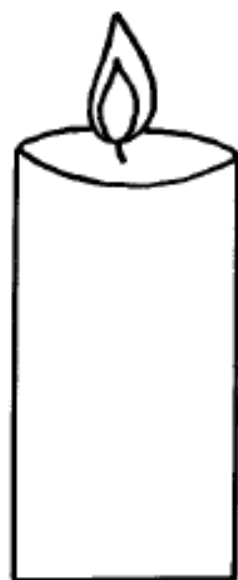
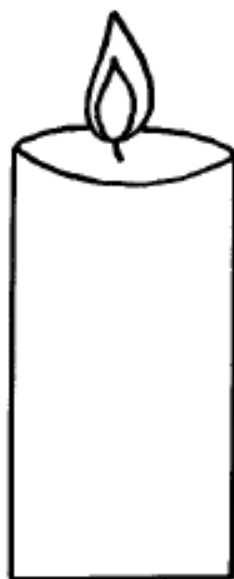
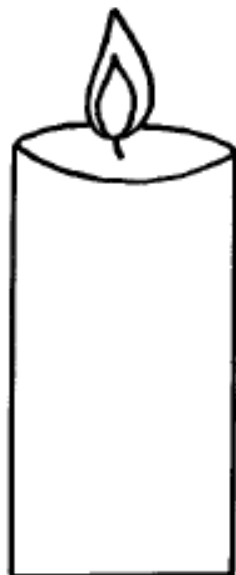
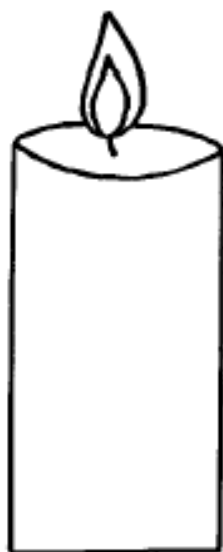
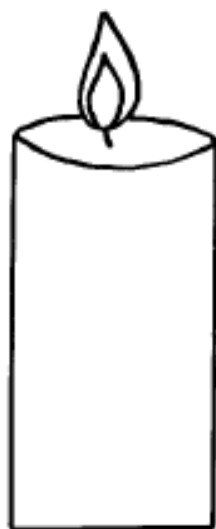
3

4

5

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

Tip na aktivitu:

Pokud ještě nemáte hotová všechna vajíčka, právě dnes je ten správný den na dodělání. A co třeba zkusit nějakou novou metodu? Barvit tradičně v přírodninách, malovat voskem, nebo naopak zkusit něco nového? Třeba žlutě obarvená vajíčka pomalovat jako "smajlíky"?

Věděli jste?

Boží hod je jeden z nejvýznamnějších církevních dnů, a proto jsou bohoslužby v tento den nejslavnostnější. Věřící na celém světě si připomínají zmrtvýchvstání Ježíše. Do kostela by věřící měl přijít v novém oblečení a donést beránka či mazanec, aby jej kněz posvětil. V domácnostech se slaví nicneděláním. I hospodyňky si mohly odpočinout, protože na Boží hod by neměly uklízet, zametat, ani mýt nádobí. Ale zdobení vajíček a pečení velikonočního pečiva je povoleno.

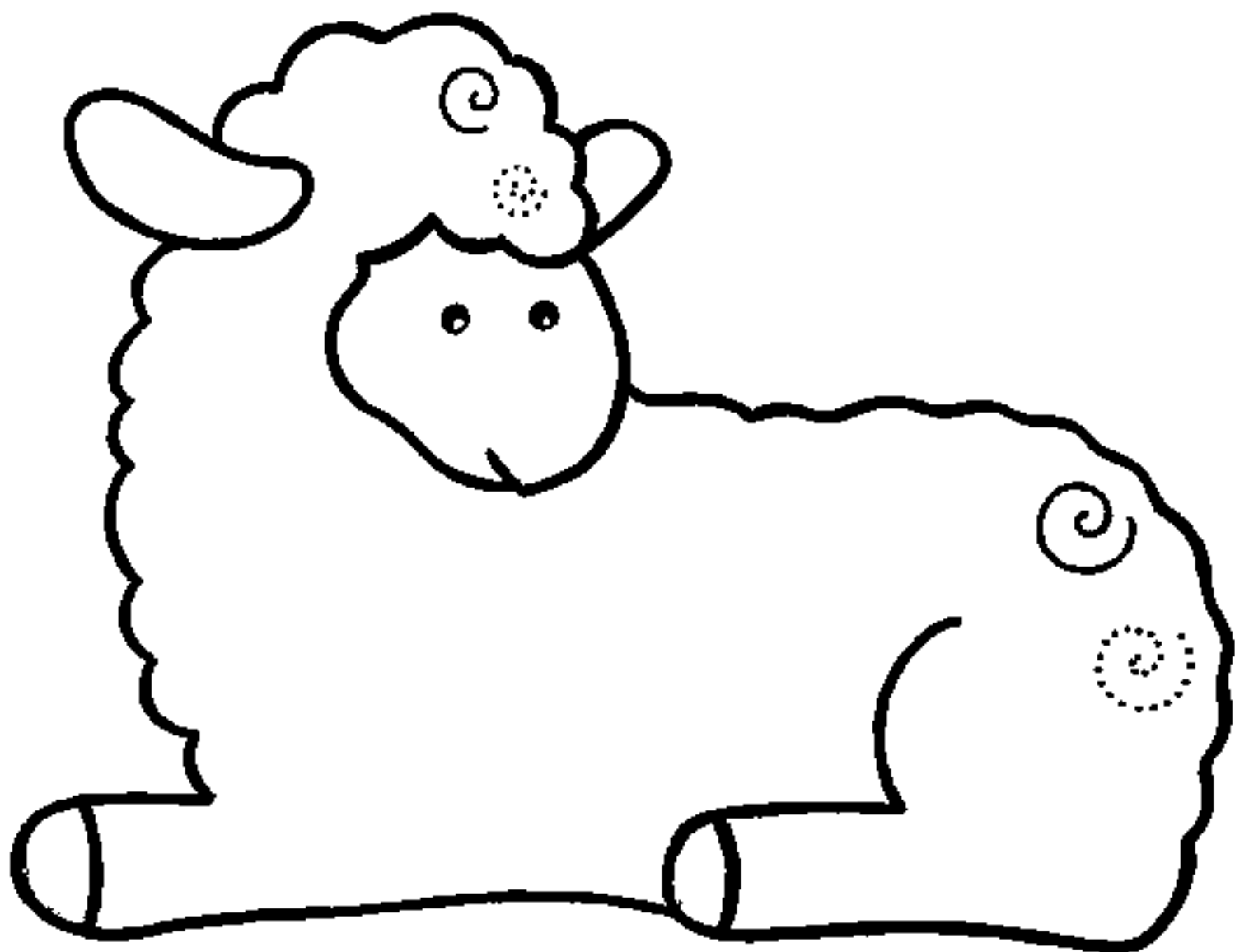

Boží hod velikonoční

Neděli před Velikonočním pondělím se říká „Boží hod velikonoční“.

Lidé tento den věnují přípravě pokrmů, jako je maranec, či velikonoční beránek. Také Adélka s maminkou si upekly beránka.

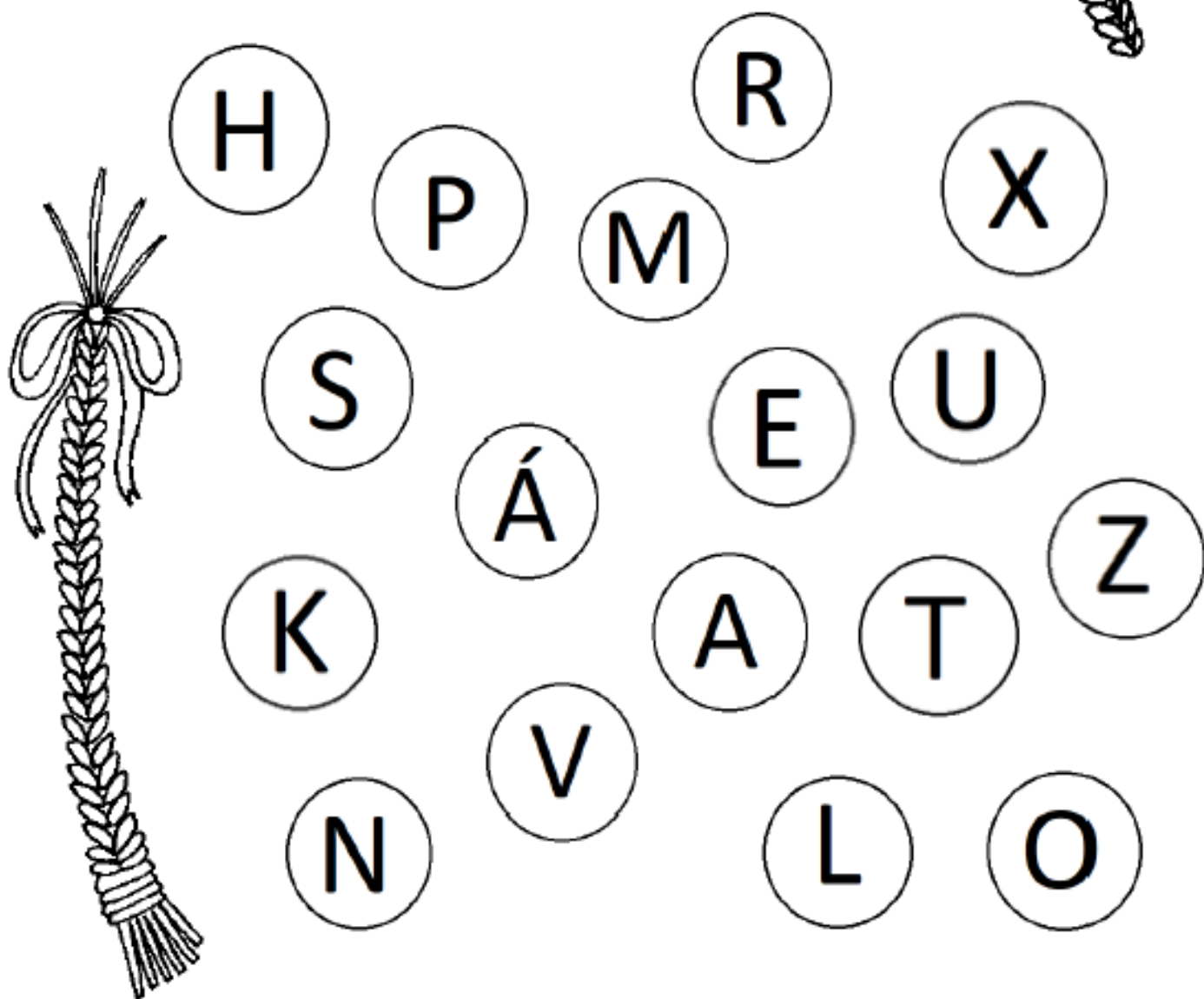
Dobrodě beránka dle vzoru.

Pomlázka

Na Boží hod velikonoční si chlapci
z vrbového proutí plelou tzv. pomlázku.
Vendelínovi to jde pěkně od ruky.

Vybarvi bubliny jen s těmi písmeny, které
najdeš ve slově pomlázka.

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

Tip na aktivitu:

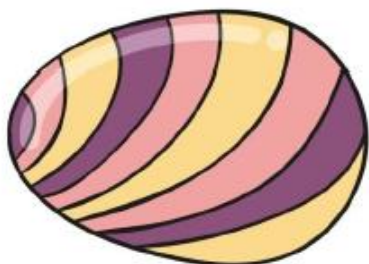
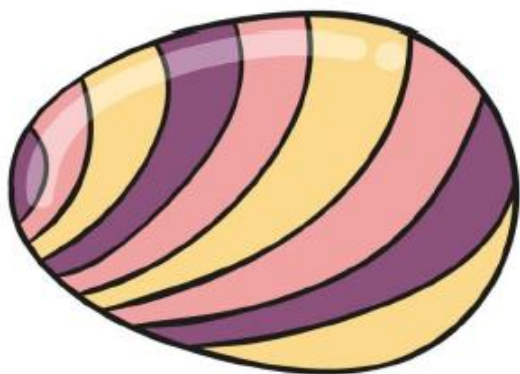
Samozřejmě, za normálních okolností, je program na pondělí jasný. Kluci jdou na koledu, děvčata vítají koledníky. Letos je situace jiná. Tak co třeba dětem alespoň vajíčka a dobroty poschovávat? Nebo společně vymyslete vlastní koledu! A odpoledne pak můžete zasadit pomlázku a pozorovat jak roste. Ale než půjde do země, nechte ji pár dní ve vodě, aby pustila kořínky.

Věděli jste?

Velikonoce pro křesťany vrcholí v neděli, k Velikonočnímu pondělí už nepatří žádné zvláštní bohoslužby. Oslava se tedy vztahuje spíš k oslavám jara, která má ještě předkřesťanskou tradici. Dnes chodí chlapci a muži s pomlázkou vyšupat především mladá děvčata. Dříve našleháno dostali i dospělí muži i ženy a třeba také dobytek! Vyšlehání má zaručit mládí, krásu, zdraví i plodnost. Tu symbolizují i nabarvená vajíčka.

POČÍTÁNÍ

POKUSY

Zasejte si společně do misky osení

(řeřicha, čočka, obilí, travní semeno, apod)

a pozorujte, jak roste. Ponechte starost o osení na dítěti (*pozorování, zalévání, péče o rostlinku*)

Můžete využít i prázdnou plastovou lahev, kterou seříznete, ozdobíte např.

plastovými víčky, nebo polepíte ... a máte hned veselou nádobku k sázení ;-)

inspirativní ukázka 1

inspirativní ukázka 2

Úkol:

Vezměte vajíčko a baterku.
Zhasněte světlo, nebo se schovejte
pod deku.

Vajíčko položte na baterku.
Vidíte něco? Pokud ne, zkuste
tento pokus:

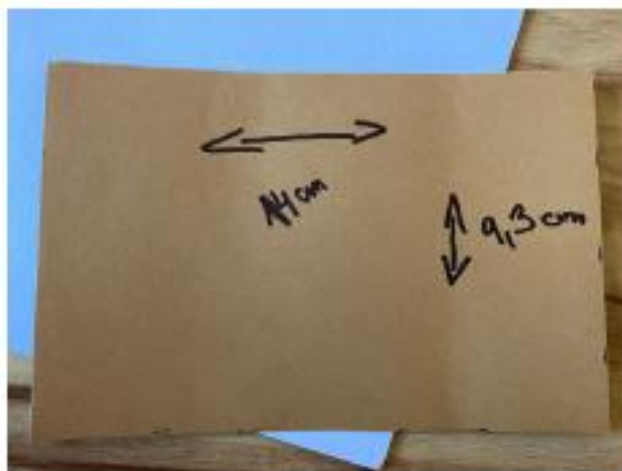
Vajíčko ve sklenici zalij 1-2 dcl octu.
Takto zalité vajíčko nechej dva dny
odležet. Vajíčko ztratí skořápku a
ty uvidíš do vajíčka lépe pomocí
baterky.

Ale pozor, vajíčko bude skoro jako
skákací kulička.

Jak si vyrobit velikonočního zajíčka?

Co budeme potřebovat: ruličku od toaletního papíru, barevný papír, nůžky, lepidlo, fixy nebo pastelky.

- 1) Vystříhneme obdelník 14cm X 9,3cm z hnědého papíru.
- 2) Přiložíme na ruličku a přilepíme, nebo přicvakneme koníkem.
- 3) Vystříhneme uši z hnědého papíru a menší uši z bílého papíru, který děti vybarví na růžovo. Ještě vystříhneme zuby a čumák.
- 4) Vše přilepíme podle obrázku a dolepíme nebo namalujeme oči.
- 5) Hurá zajíček je hotový! :-)

VYROBTE SI: VELIKONOČNÍ PŘÁNÍČKO – otevírací vajíčko

Potřebujete: Bílý papír, nůžky, pastelky

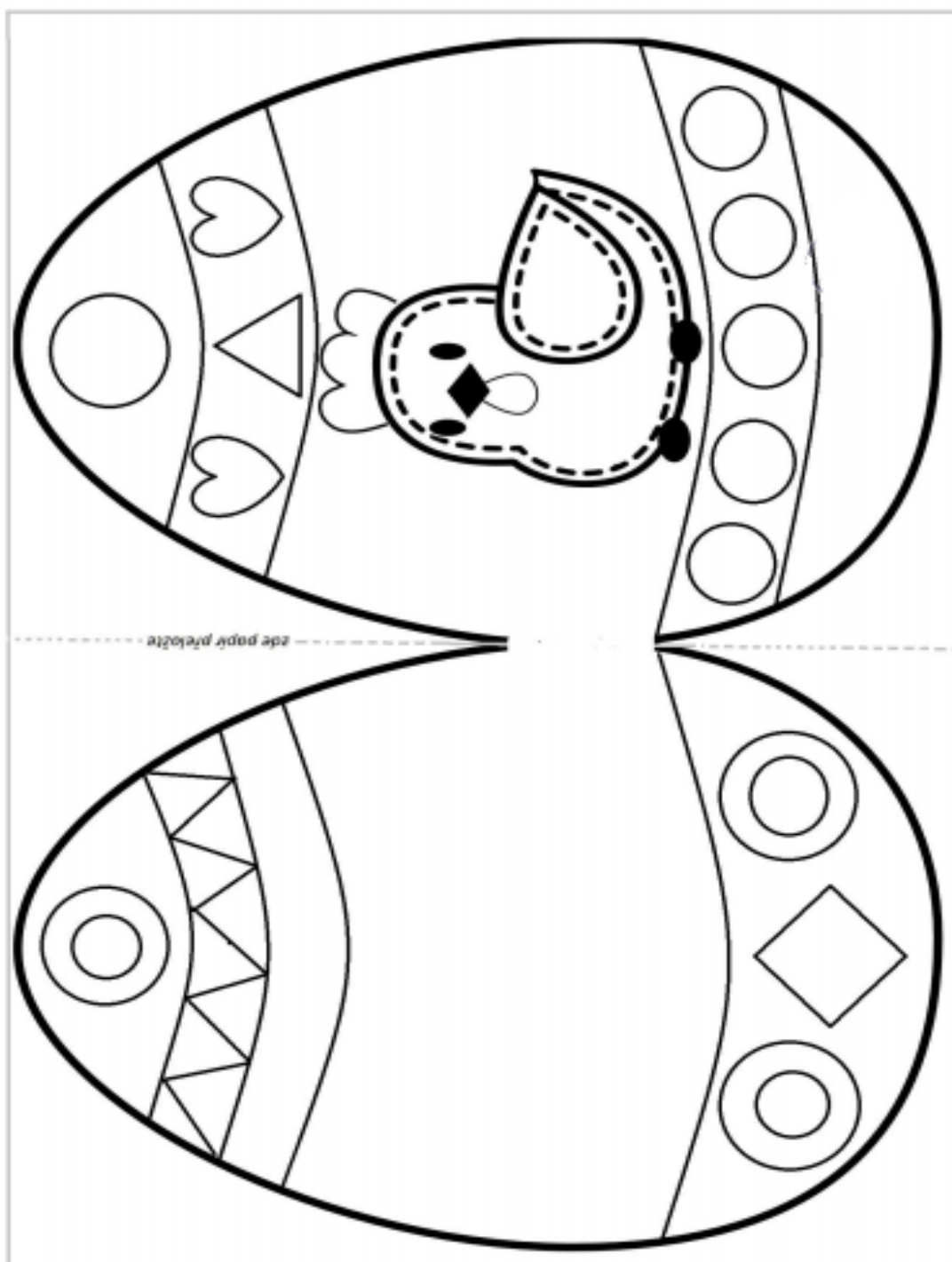
POSTUP:

Pracovní list si vytiskněte.

Přeložte podle přerušované čáry.

Potom nechte děti přeložený (dvojitý) papír vystříhnout podle linie vajíčka (spojovací střed nepřestříhujte!) Vystřížené vajíčko si děti mohou vybarvit a z druhé strany nazdobit libovolnou kresbou.

VYROBTE SI: VELIKONOČNÍ PŘÁNÍČKO

BÁSNIČKY A ŘÍKADLA PRO NEJMENŠÍ

FRAGMENT

HODY, HODY, DOPROVODY!
Dejte vejce malovaný,
nedáte-li malovaný,
dejte aspoň bílý,
slepička vám
v komoře v koutku
na zeleném proutku
snese jiný.

JÁ JSEM MALÝ KOLEDNÍČEK,
tetičko,
přišel jsem si pro červený
vajíčko.
Pro vajíčko červený,
pro koláček bílý,
jsem-li já vám, tetičko,
koledníček milý?

POMLÁZKA SE ČEPEJŘÍ,
panimáma nevěří,
poženem se do dveří
a ze dveří do kuchyně
a z kuchyně šup do síně,
tam ji hodně vyšupáme!
Dáme-li se do toho,
budem šlehat kdekoho!

PŘIŠLO JARO DO VSI,
kde jsi, zimo, kde jsi?
Byla zima mezi námi,
ale už je za horami.
Hu, hu, hu,
jaro už je tu!

KOHOUTEK KOKRHÁ,
slepička kdáče,
panimáma do komůrky
pro vajíčko skáče.

OMALOVÁNKY

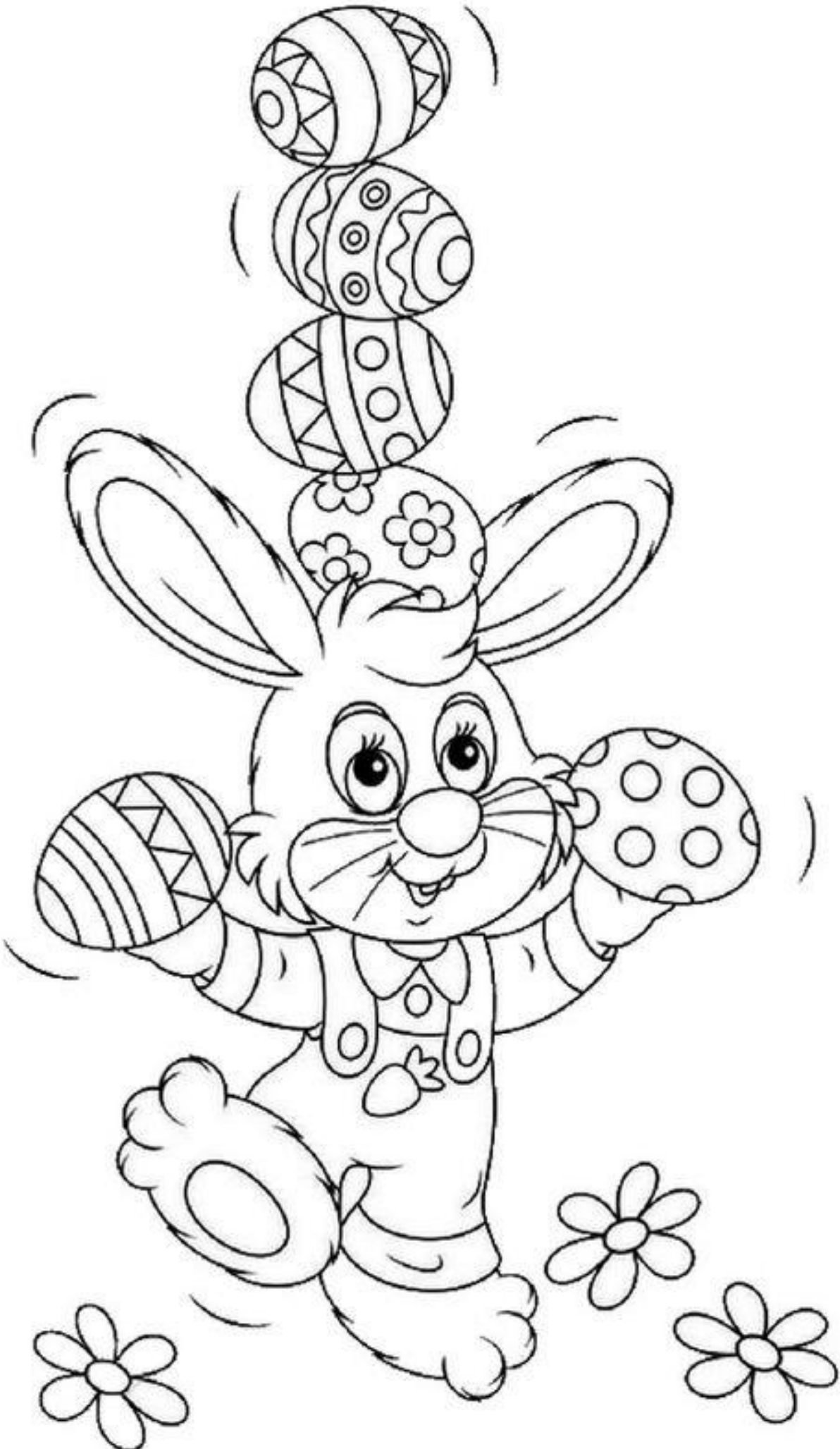

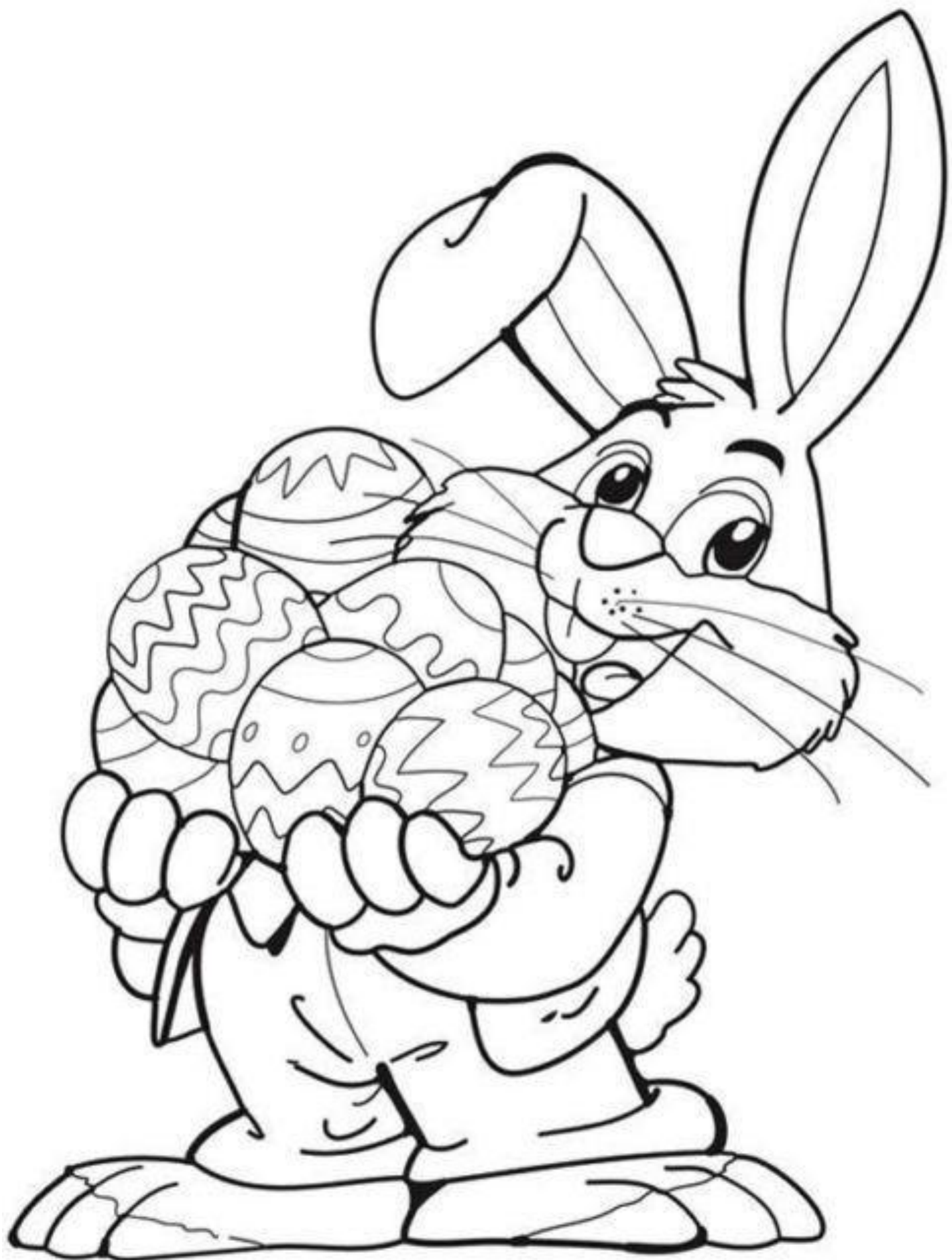

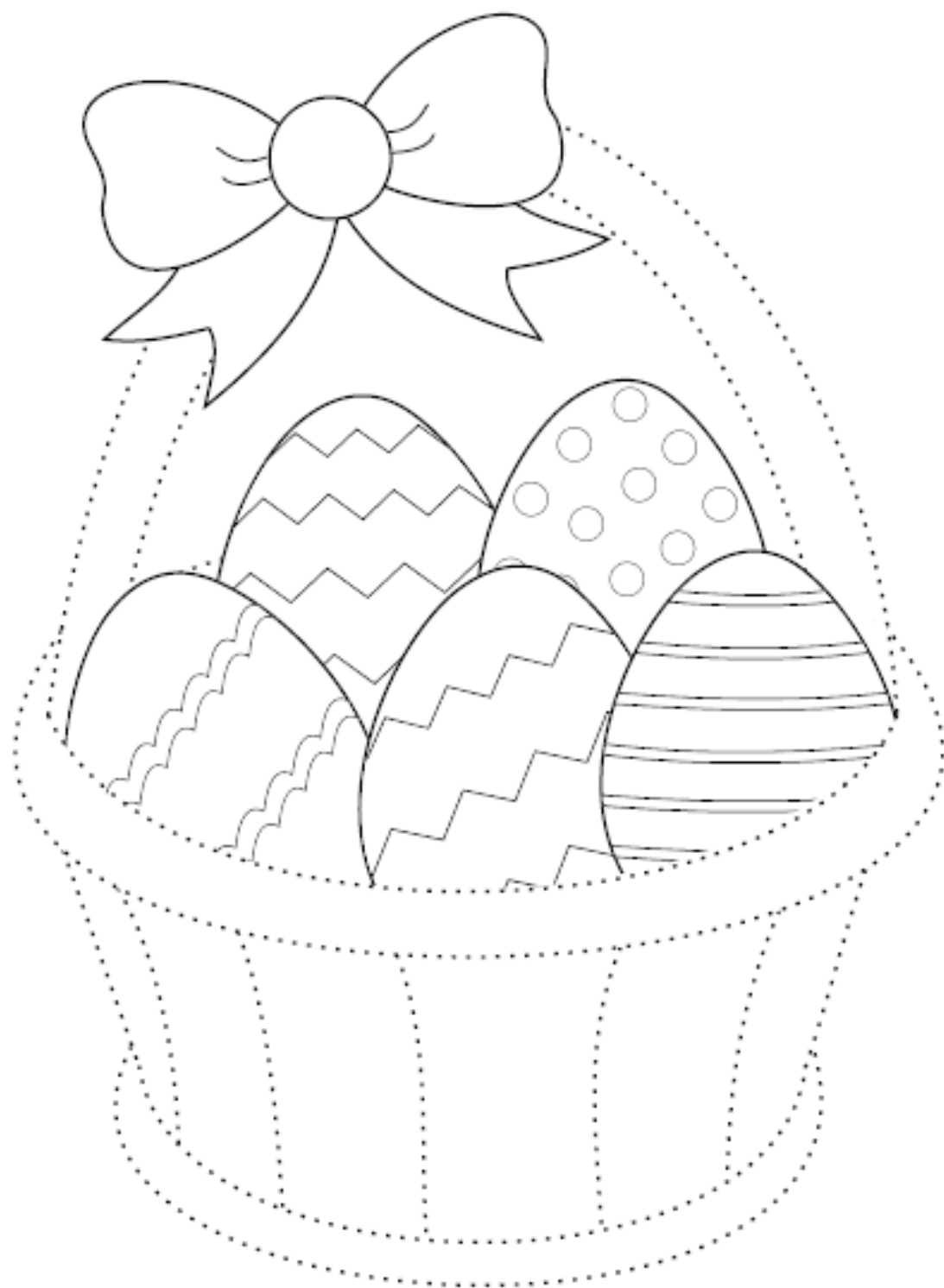

Zvědavý
človíček

Rozpadlý proutěný košíček

Ach ne! Začalo pršet a proutěný košíček s vajíčky se začal rozpadat. Vezmi si pastelku a košíček obtáhni, ať může zajíček pokračovat v cestě a přinést malovaná vajíčka na velikonoční oslavu.

Bonusový úkol: Do pravého horního rohu nakresli sluníčko, ať košík rychleji uschne.

